

A hatoldalas magyarnyelvű előfizetési felhívás: „Tudositás az Erdélyi Magyar Hir-vivőről“ mint „Zehnte besondere Beilage zu Num. 28. des neuen Kuriers aus Ungarn“ jelent meg. (Der neue Kurier 1790. 301. l.)

Kereszty bibliográfiája említi. Hol található és hány száma jelent meg?

TR. Z.

Ki látta az Ungrische Oekonomische Zeitung-ot? „Auf die Ungrische Oekonomische Zeitung, welche der Eigenthümer des Pester und Ofner Kundschaftamtes veranstaltet, gehen die Bestellungen nach Wunsch. Am 15. dies erschien das erste Stück davon und wird zur Probe dem Pester Kurier unentgeltlich den 18. beigelegt. Alle Patrioten Ungarns, und Liebhaber Vaterländischer Landeskultur werden brüderlich aufgefordert, durch ihre Vorsprache diese nützliche Unternehmung zu empfehlen, und dem Herrn Verfasser des Magyar Kurier dankt der Verleger hiermit verbindlichst für seine Güte.“ (O. und P. Frag- und Kundschaftsblatt 1789. Juli 16. 214. l.)

Megjelent-e az Ungrische Oekonomische Zeitung s megvan-e valahol Kereszty nem ismeri.

TR. Z.

Színházi évkönyvek, zsebkönyvek és almanachok a Nemzet Múzeum Széchényi Könyvtárában. A magyar színesztörténetével foglalkozóknak sok nehézséggel kell megküzdeniök. Forrásmunka nagyon kevés van és különösen az 1796-tól 1837-ig terjedő időszak sok részben még mindig nagyon is homályos. A régi hírlapok csak szórványosan és nagyon felületesen foglalkoztak a színházak munkájával és teljesen figyelmen kívül hagyták azt, hogy írásaik valamikor történeti dokumentumokként fognak szolgálni. Inkább lehet támaszkodni a színházi év-, zsebkönyvekre és almanachokra, bár ezeknek adatai sem kielégítőek.

E könyvecskék legnagyobb hibája, hogy egyszerűen az előadott darabok címének felsorolására szorítkoznak, a szerzők nevének megemlézése nélkül.

Ezeket a kiskönyvecskéket többnyire a színtársulatok sugóai adták ki és csak a Nemzeti Színház zsebkönyvét adta ki 1868-tól CSEPREGI LAJOS, a színház titkára.

A legrégebb ilyen magyar nyelvű könyvet 1793-ban adták ki a Nemzeti Játzó Társaság Tagjai. A következő évek kiadványai mind egy kaptafára készülnek. Változást hozott a KÖNYVES MÁTÉ által 1834-ben kiadott *Játékszini koszorú*, mely az egész ország magyar színesztörténetének adatait magában foglalja.

Ugyancsak az egész ország színjátszását foglalja magában a VAHOT IMRE által 1853-ban kiadott *Játékszini Almanach*.

Ezután 1872-ig csak az egyes színtársulatok adatait magában foglaló ily könyvecskék jelennek meg. 1872-ben jelenik meg *A magyar színesztörténet országos névtára*, LENHARDT E. kiadásában. Ennél még töké-

letesebb a DR. INCZE HENRIK szerkesztésében megjelent *Magyar művészeti almanach*, mely nemcsak a színművészetet, hanem az összes művészetek adatait tartalmazza.

A kutatóknak az évkönyvekre vonatkozó munkáját megkönnyítendő, az alábbi táblázatban felsorolom a Széchényi-könyvtárban fellelhető almanachokat, zseb- és évkönyveket, mégpedig városok szerint és kronológikus sorrendben csoportosítva, helyrajzi számukat is feltüntetve.

A táblázatban feltüntetett évszámok azt az évet tüntetik fel, amelyre vonatkozó adatok az illető könyvben foglaltatnak. Az évszámok után a könyvek helyrajzi száma van feltüntetve.

I. M a g y a r n y e l v ű e k :

A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám	A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám
Nemzeti Színház	1838-tól	Hung. l.	"	1853	3130ib
	1876-ig	3130	"	1855	3130ka
Pest	1793	3165a	"	1856	3130m
"	1794	3035	"	"	3130o
"	1795	3030	"	1858	3130r
"	1809	3055	"	1899	3131o
"	1810	3054	"	1862	3130v
"	1811	3056	"	"	3130v
"	1812	3066	"	1866	3166i
"	1813	3070	"	1867	3010b
"	1814	3070	"	1868	3132j
"	1819	3170	"	1869	3132xy
"	1827	3056a	"	1870	3152ab
"	1828	3130	"	1875	3132r
"	1831	3095	Baja	1831	3170b
"	1832	3070b	Balatonfüred	1825	3170n
"	1861	3131	"	1831	3170b
Buda	1819	3170	"	1833	3099
"	1827	3056a	"	1833	3156ax
"	1832	3070b	"	1858	3154b
"	1833	3115	"	1863	3322
"	1834	3170d	Bécs	1856	3130o
"	1835	3116	Beregszász	1830	3150
"	1861	3131r	Debrecen	1830	3150
"	1862	3131r	"	1832	3165b
"	1867	3164x	"	1857/8	3170f
"	1868	3166b	"	1864	3131y
"	1869	3166c	"	1870	3130zd
Alap	1837	3169h	"	1878	3156s
Arad	1833	3169i	"	1879/80	3156x

A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám	A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám
Eger	?	3167	Kolozsvár	1827	3056a
"	1857/8	3130i	"	1828/29	3054a
"	1858	3154b	"	1830	3150
Eperjes	1830	3150	"	1833	3169k
Esztergom	1861	3164x	"	1840	3169a
"	1841	3009	"	1843/4	3167i
Gyöngyös	1868	3132h	"	1846/7	3156c
Győr	1831	3170b	"	1854	3130jd
"	1833	3099	"	1856	3156
"	1833	3156ax	"	1859/60	3130sp
"	1844/5	3130g	"	1860	3167d
"	1848	3130hs	"	1863	3167c
"	1856	3130e	"	1864	3167a
"	1868	3167f	"	1865	3166k
"	1869	3141f	"	1867	3166h
"	1870	3131g	"	1869	3132
"	1871	3131i	"	1870	3132
Gyula	1858	3130h	Komárom	?	3165f
"	1863	3131v	"	1821	3170
Halas	1831	3170b	"	1833	3099
"	1833	3169i	"	1836	3170g
Hódmezővásárhely	1833	3169i	"	1858	3170f
Hódmezővásárhely	1871	3010a	"	1859	3130s
Kaposvár	1833	3099	"	1865	3132a
"	1837	3169h	"	1871	3132m
Kassa	1829/30	3150	"	1872	3131h
"	1833	3169k	Kőszeg	1841	3009
"	1837	3169g	Lugos	1852	3131k
"	1837/8	3169f	Mágoacs	1837	3169h
"	1858	3154b	Máramarossziget	1830	3150
"	1863	3131c	"	1866	3132b
"	1866	3132d	Marosvásárhely	1846/7	3167h
"	1866	3132c	Miskolc	1833	3169i
"	1867	3132i	"	1831/2	3165b
"	1869/70	3132z	"	1854	3160
"	1871	3132y	"	1857/8	3154a
Kecskemét	1832	3170b	"	1858/9	3154b
"	1833	3169i	"	1859	3131n
"	1833	3156ax	"	1860/61	3131s
"	1858	3170f	"	1864/5	3131d
Keszthely	1831	3170b	"	1866	3166j
"	1833	3099	"	1871	3166a
"	1841	3009	"	1880	3130cf
Kisczell	1831	3170b	"	?	3131j

A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám	A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám
Nagyvárad	1833	3169k	"	1861	3130x
"	1856	3130 o	"	1866	3154 c
"	1875	3132n	"	1867	3132g
Paks	1837	3169h	"	1871	3132k
Pécs	1821	3170	Székesfehérvár	1818	3170
"	1823	3170	"	1819	3170
"	1839	3169 c	"	1821	3170
"	1847	3163	"	1822	3170
Pelsőcz	1832	3165b	"	1823	3170
Pozsony	1825	3170n	"	1825	3170n
"	1833	3099	"	1827	3056a
"	1843	3130a	"	1831	3170b
"	1847/8	3156m	"	1833	3099
"	1856	3130 o	"	1834	3156ax
"	1860	3131p	"	1837	3169h
Rozsnyó	1832	3165b	"	1841	3167k
"	1840	3169d	"	1875/6	3132v
Sárospatak	1832	3165b	"	1876/7	3132 o
"	1868/9	3132u	"	1877	3132 t
"	1871	3132x	Szekszárd	1837	3169h
Sátoraljaújhely	1866	3132 f	"	1866	3132 e
Sopron	1820	3165 c	Szigetvár	1837	3169h
"	1841	3009	Szombathely	1833	3099
"	1863	3132x	"	1841	3009
"	1878	3132 s	Ungvár	1830	3150
"	?	3165	Veszprém	1823	3170
Sümeg	1831	3170b	"	1825	3170n
"	1841	3009	"	1831	3170b
Szabadka	1827	3056a	"	1833	3099
"	1868	3131	"	1837	3169h
"	1872	3166 f	"	1859	3131m
"	1871	3166g	Zalaegerszeg	1831	3170b
Szatmár	1858	3130p	"	1833	3099
"	1861	3131a	"	1857	3130n
"	1862	3131b	Zombor	1825	3170n
"	1871	3132l	Magyarország egész		
"	1877	3132 r	területére	1853	3128
Seben	1844	3156k	Magyarország egész		
Szeged	1827	3056a	területére	1872/76	3154
"	1833	3166	Magyarország egész		
"	1833	3169	területére	1901/7	3133g
"	1838	3111	Magyarország egész		
"	1855	3130 ls	területére	1909/13	3133g
"	1860	3130y			

A város neve	Evszám	Hely- rajzi szám	A város neve	Evszám	Hely- rajzi szám
Magyarország egész területére	1920	31338	Magyarország egész területére	1922	31338

II. N é m e t n y e l v ű e k :

Pest	1783		"	1826/7	
" és Buda	1789		Buda	1825/6	
" " "	1790		"	1826/7	
" " "	1791		Pest	1827/8	
" " "	1792		"	1828/9	
" " "	1793		"	1829/30	
" " "	1794		"	1830/1	
" " "	1795		"	1826	
" " "	1796		"	1815/8	
" " "	1797		"	1831/2	
" " "	1798		"	1832/3	
" " "	1799		"	1833/4	
" " "	1800		"	1834/5	} 3020
" " "	1801		"	1835/6	
" " "	1802		"	1836/7	
" " "	1803		"	1838/9	
" " "	1804		"	1839/40	
" " "	1805		"	1840/1	
" " "	1806		"	1841/2	
" " "	1807	} 3020	"	1842/3	
" " "	1808		"	1843/4	
" " "	1809		"	1844/5	
" " "	1809/10		"	1845/6	
" " "	1810/11		" és Buda	1846/7	
" " "	1811/12		" " "	1848/9	
" " "	1812/13		" " "	1852	3129
" " "	1813/4		" " "	1855	3162 f
" " "	1814/5		" " "	1856	3162 c
" " "	1815/6		Erdődischer		
" " "	1816/7		Theaterralmanach	1785/6	3164n
" " "	1818		Arad	1845/6	3162ax
" " "	1818/9		"	1846	3162 bc
" " "	1819/20		Eperjes	1844	3162ab
" " "	1820/21		"	1845/6	3162ab
" " "	1821/2		Lugos	1836/7	3008 c
" " "	1822/3		"	1839	3162a
Buda	1823/4		"	1840	3156n
Pest	1824/5		"	1846	3008d
"	1826		"	1846	3162d

A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám	A város neve	Évszám	Hely- rajzi szám
Pozsony	1843/4	3164	Temesvár	1836	3162
Sopron	1832	3162 ac	„	1841	3162b
„	1833	3162 ac	„	1844	3162c

JÓNÁS ALFRÉD.